

KOPIA

Fundacja Domu Literatury i Domów Pracy Twórczej

ul. Krakowskie Przedmieście 87/89
00-079 Warszawa
NIP 525-15-70-944
www.fundacjadl.com

tel./faks: 22 828 39 20
tel.: 22 827 74 28
tel.: 22 635 04 04 / 24h
e mail: fundacja@fundacjadl.com

L.dz. 16/2022/W

Warszawa, 30 września 2022

Pan
Aleksander Ferens
Burmistrz
Dzielnicy Śródmieście
m.st. Warszawy
ul. Nowogrodzka 43
00-691 Warszawa

Dot. umowy dzierżawy Domu Literatury położonego w Warszawie przy ulicy Krakowskie Przedmieście 87/89

Szanowny Panie Burmistrzu,

w odpowiedzi na pismo z dnia 12 września 2022 (Znak sprawy: UD-IX-WZN-GG.6845.7.2022.EDE), w którym odmawia Pan Fundacji Domu Literatury i Domów Pracy Twórczej dalszej dzierżawy Domu Literatury położonego w Warszawie przy ulicy Krakowskie Przedmieście 87/89, pragniemy zwrócić uwagę na następujące fakty:

1) Nieruchomość, w której mieści się Dom Literatury, począwszy od 1947 roku pozostawała w dyspozycji środowiska literackiego, bowiem już w 1947 roku zapadła decyzja Uchwałą Komitetu Ministrów ds. Kultury w sprawie utworzenia Domu Literatury w Warszawie. Środowisko literackie uzyskało w dniu 15 czerwca 1948 roku promesę Prezydenta m. st. Warszawy, iż teren nieruchomości położonych przy ul. Krakowskie Przedmieście 87/89 w Warszawie zostanie przeznaczony na Dom Literatury.

Podkreślić należy, że w czasie działań wojennych budynki znajdujące się na tej nieruchomości zostały kompletnie zniszczone. Dom Literatury w znacznej mierze został zbudowany ze składek środowiska literackiego z przeznaczeniem na siedzibę Związku Zawodowego Literatów Polskich (następnie: Związku Literatów Polskich). Przez wszystkie następne lata Dom Literatury pozostawał w zarządzie środowiska literackiego, a więc najpierw dawnego Związku Literatów Polskich do rozwiązania związku w 1983 r., następnie w latach 1986-1990 – nowego Związku Literatów Polskich, zarejestrowanego pod tą samą nazwą w miejsce rozwiązanego związku, zaś od 1990 r. do dzisiaj – Fundacji Domu Literatury i Domów Pracy Twórczej.

2) Przez ponad 70 lat, od momentu zbudowania Domu Literatury w 1949 r. i przekazania go literatom, środowisko literackie zawsze troszczyło się i dbało o budynki mieszczące Dom Literatury, prowadząc wszystkie prace remontowe, przeznaczając na to środki własne lub pozyskując środki zewnętrzne (subwencje, dotacje, itp.). Tylko w latach 2010-2019 poniesione przez Fundację Domu Literatury i Domów Pracy Twórczej nakłady na remonty (w tym m.in. remonty elewacji, dachu) wyniosły łącznie 1 122 538,86 zł, z czego ponad połowę (572 240,90 zł)

stanowiły środki własne Fundacji, zaś mniej niż połowę (550 297,96 zł) środki zewnętrzne – dotacje pozyskane przez Fundację w otwartych konkursach dotacyjnych (m.in. Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Biura Stołecznego Konserwatora Zabytków). Urząd Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy nigdy nie przeznaczył żadnych środków na remonty czy konserwacje Domu Literatury. Co więcej, przedłużające się w 2020 roku negocjacje z Urzędem Dzielnicy Śródmieście dot. warunków umowy dzierżawy na okres 2020-2022 spowodowały, że Fundacja nie mogła kontynuować remontu dachu i musiała zrezygnować z przyznanej na ten cel w 2021 dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ponieważ w 2020 roku w momencie składania wniosku nie miała zawartej umowy dzierżawy.

3) Od 70 lat Dom Literatury jest rozpoznawalnym nie tylko w Warszawie, ale w całym kraju ośrodkiem życia literackiego. Mają w nim swą siedzibę Polski PEN Club, Stowarzyszenie Pisarzy Polskich (Zarząd Główny i Oddział Warszawa), Związek Literatów Polskich (Zarząd Główny i Oddział Warszawski), a także inne stowarzyszenia literackie.

W Domu Literatury znajduje się licząca ponad 70 tys. woluminów Biblioteka Donacji Pisarzy Polskich, będąca pod zarządem Biblioteki Narodowej, gromadząca bezcenne zbiory archiwaliów literackich, maszynopisów i rękopisów, materiałów ikonograficznych, czasopism, wycinków prasowych poświęconych pisarzom i życiu literackiemu (bezprecedensowy zbiór, z którego korzystają badacze z wielu instytucji naukowych), książki – nierzadko z autografami autorów.

W Domu Literatury mieści się oddział Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza – Instytut Dokumentacji i Studiów nad Literaturą Polską, gromadzący, opracowujący i podający do druku spuściznę m.in. takich pisarzy, jak Józef Czapski, Konstanty Jeleński, Jan Józef Lipski.

Szczególny charakter ma historyczna aula Domu Literatury. Jest to jedyne w stolicy, niepowtarzalne w skali Polski wnętrze, zachowane w kształcie integralnego projektu w stylu art déco z oryginalnymi rozwiązaniami amfiteatralnej widowni, oświetlenia, drewnianego wykończenia elementów interieru sali i sceny – dzieła z 1948 roku wybitnej twórczyni polskiego designu, założycielki Instytutu Wzornictwa Przemysłowego Wandy Telakowskiej wraz z zespołem. Sala, mogąca pomieścić do 180 osób, od lat służy spotkaniom i festiwalom literackim (w tym liczącemu już 50 lat festiwalowi pn. Warszawska Jesień Poezji), zgromadzeniom publicznym, konferencjom naukowym, kameralnym spektaklom teatralnym i koncertom, celom edukacyjnym, itp.

4) Od początku swego istnienia, tj. od 1949 roku, Dom Literatury był i pozostał miejscem spotkań najwybitniejszych polskich i zagranicznych pisarzy, intelektualistów, aktorów, reżyserów, muzyków, prawników i działaczy publicznych. Dla życia kulturalnego w Polsce i dla Warszawy jest to obiekt o znaczeniu historycznym. Odebranie go środowisku literackiemu będzie niepowetowaną stratą dla polskiej kultury oraz dla życia literackiego Warszawy. Ponadto w przypadku braku możliwości zapewnienia pomieszczenia dla Biblioteki w Domu Literatury jej kolekcja zostanie rozproszona, co spowoduje nieodwracalne straty.

5) Likwidacja Domu Literatury – historycznej już instytucji – spowoduje, że Miasto Stołeczne Warszawa straci solidnego dzierżawcę, który nie tylko zawsze wywiązuje się na czas ze wszystkich zobowiązań (nawet mimo ostatniej 6-krotnej podwyżki czynszu), ale też dba najlepiej jak to możliwe o powierzone mu mienie miejskie, angażując w to duże własne środki. Tym samym zaprzepaszczone zostanie budowane od ponad 70 lat tradycja Domu stworzonego przez pisarzy, ze środków pisarzy, ważnego w dziejach Polski i Warszawy centrum życia kulturalnego i publicznego; rozproszone, a częściowo poddane fizycznej likwidacji zostaną unikatowe zbiory Biblioteki Donacji Pisarzy Polskich. Będzie to widoczna i nieodwracalna szkoda kulturalna.

6) Odmowę Fundacji Domu Literatury i Domów Pracy Twórczej dalszej dzierżawy Domu Literatury motywuje Pan Burmistrz *bardzo ciężką sytuacją m.st. Warszawy, związaną z brakiem dostatecznych środków finansowych na realizację niezbędnych zadań oraz za względu na kryzys wywołany wojną w Ukrainie*. Czy jednak właśnie w takiej sytuacji nie jest potrzebny Miastu Stołecznemu Warszawie solidny, sprawdzony i zawsze wywiązujący się ze swych zobowiązań dzierżawca, który nie tylko terminowo wnosi do miejskiej kasy niemałe kwoty z tytułu czynszu i podatku od nieruchomości (blisko 350 000 zł rocznie), ale także nie obciąża budżetu Dzielnicy Śródmieście, ani m.st. Warszawy żadnymi kosztami – w tym szczególnie wysokimi kosztami remontów, konserwacji, itp. zabytkowych budynków. Co więcej, to właśnie w czasie kryzysu, w obliczu toczącej się tuż za polską granicą wojny, działalność kulturalna, odwołanie do wspólnego dziedzictwa w szczególności sposób służy umacnianiu tożsamości i takie wartości są realizowane przez środowiska literackie, artystyczne, naukowe skupione wokół warszawskiego Domu Literatury, w którym też od dawna prowadzona jest współpraca z niezależnymi organizacjami literackimi z Europy Wschodniej, takimi jak m.in. Ukraiński PEN Club, Białoruski PEN Club, niezależny Rosyjski PEN Club, Narodowy Związek Pisarzy Ukrainy.

Wziąwszy pod uwagę wszystkie powyższe fakty, zwracamy się do Pana Burmistrza z apelem o kontynuację umowy dzierżawy na dotychczasowych warunkach, na okres 10 lat.

Deklarujemy jednocześnie, że jesteśmy zawsze otwarci i gotowi do współpracy zarówno z Urzędem Dzielnicy Śródmieście, jak i Miastem Stołecznym Warszawą w zakresie wszelkich inicjatyw kulturalnych, literackich, itp., czego wielokrotnie dawaliśmy dowody.

Wszelkie szczegółowe kwestie możemy omówić z Panem Burmistrzem podczas bezpośredniego spotkania z władzami trzech organizacji literackich: Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, Polskiego PEN Clubu i Związku Literatów Polskich, będących fundatorami Fundacji Domu Literatury i Domów Pracy Twórczej.

Łączymy wyrazy szacunku

Anna Nasiłowska
Prezes Stowarzyszenia
Pisarzy Polskich

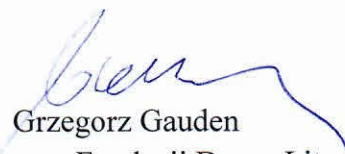
Marek Radziwon
Prezes Polskiego
PEN Clubu

Marek Wawrzekiewicz
Prezes Związku
Literatów Polskich

Bogdan Baran
Prezes Fundacji Domu Literatury
i Domów Pracy Twórczej

Grzegorz Gauden
Wiceprezes Fundacji Domu Literatury
i Domów Pracy Twórczej

Do wiadomości:

Pan Rafał Trzaskowski – Prezydent m.st. Warszawy

Pani Renata Kaznowska – Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy

Pani Aldona Machnowska-Góra – Zastępczyni Prezydenta m.st. Warszawy

Pani Ewa Malinowska-Grupińska – Przewodnicząca Rady m.st. Warszawy

Pani Agnieszka Wyrwał – Przewodnicząca Komisji Kultury i Promocji Miasta Rady m.st. Warszawy

Pani Agata Diduszko-Zyglewska – Wiceprzewodnicząca Komisji Kultury i Promocji Miasta Rady m.st. Warszawy

Pani Anna Nehrebecka-Byczewska – Radna, Członkini Komisji Kultury i Promocji Miasta Rady m.st. Warszawy

Pan Artur Jóźwik – Dyrektor Biura Kultury m.st. Warszawy